

Toprak İşleme Alet ve Makinaları Dersi

Kulaklı Pulluklar-4

Prof. Dr. İlknur DURSUN

e-mail: dursun@agri.ankara.edu.tr

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi

Tarım Makinaları ve Teknolojileri Mühendisliği Bölümü

2017

- **Toprak İşleme Alet ve Makinaları Dersinde Yararlanılan Ders Kitabı:**
- **«DURSUN, İ., 2015. Toprak İşleme Alet ve Makinaları. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Yayın No: 1618, Ders Kitabı: 570, 584 s., Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.»' dır.**
- **Slaytlar, tümüyle yukarıda belirtilen ders kitabından yararlanılarak hazırlanmıştır. Slaytlarda yer alan kaynaklara bu ders kitabının kaynaklar bölümünden ulaşılabilir.**

Kulak Tipleri

- **Silindirik,**
- **Silindroid,**
- **Yarı bükük**
- **Tam bükük kulak.**

Silindirik Kulaklar

- Hafif ve orta ağır topraklara uygundur.
- Parçalama yetenekleri yüksektir.
- Devirme yetenekleri yoktur.
- Çizi sırtları belirgin değildir.
- Tarla yüzey profil düzgünlükleri iyidir.
- Çeki kuvveti ihtiyaçları yüksek, ilerleme hızları düşüktür.
- Yöneltilgen eğrisi, daire parçası şeklindedir.
- Yatay izdüşümdeki çizgiler ile düşey izdüşümdeki kesitler birbirlerine paraleldir.
- Kulak kanadında büküklük söz konusu değildir (Dursun 2015).

Silindroid Kulaklar

- Hafif, orta ağır ve ağır topraklara uygundurlar.
- Üniversal kulak olarak da adlandırılırlar.
- Parçalama ve devirme yetenekleri, orta derecededir.
- Çizi sırtları belirgindir.
- Tarla yüzey profil düzgünlükleri, silindirik kulaklardan kötüdür.
- Çeki kuvveti ihtiyaçları, silindirik kulaklardan daha azdır.
- İlerleme hızları, silindirik kulaklardan daha fazladır (Dursun 2015).

Yarı Bükük Kulaklar

- Orta ağır ve ağır, köklerle bağlı, çayırlarla kaplı topraklara uygundurlar.
- Devirme yetenekleri yüksektir.
- Parçalama yetenekleri, çok azdır.
- Silindrioid kulaklara göre çizi sırtları daha az belirgindir.
- Çeki kuvveti ihtiyaçları, silindrioid kulaklardan daha düşüktür (Dursun 2015).

Tam Bükük Kulaklar

- Çayır ve bitki örtüsüyle kaplı ağır topraklara uygundurlar.
- Helisel kulak olarak da adlandırılırlar.
- Devirme yetenekleri çok fazladır.
- Parçalama yetenekleri, yok denecek düzeydedir.
- Çeki kuvveti ihtiyaçları düşüktür (Dursun 2015).

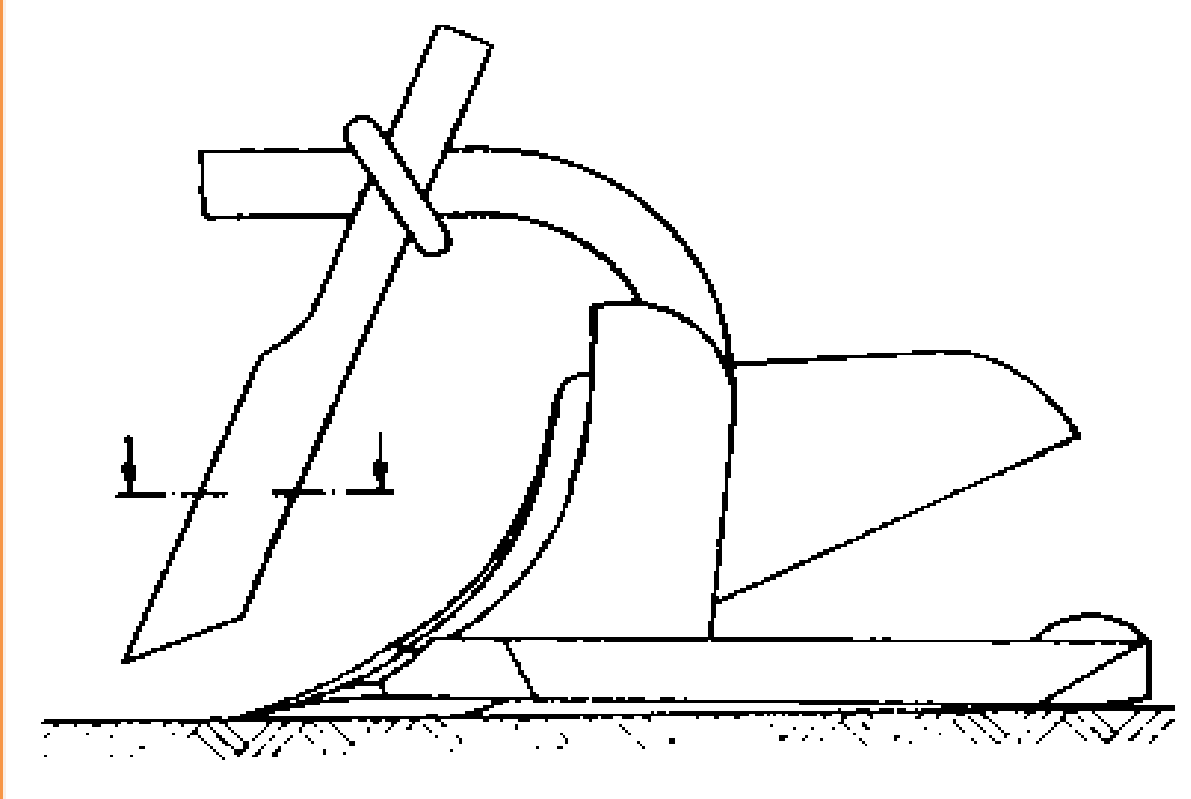
Taban Demiri ve Ökçe Demiri*

(*Dursun 2015)

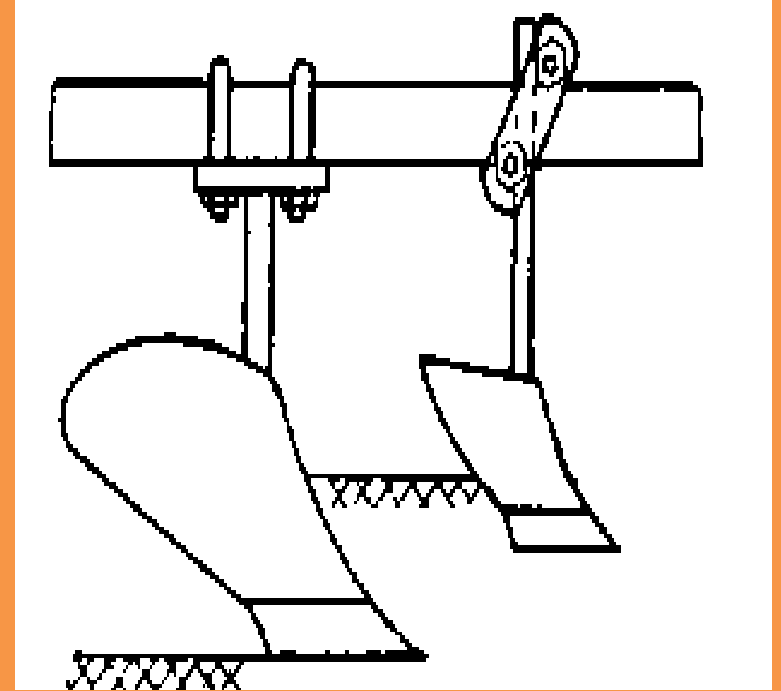

Bıçak Keski Demiri*

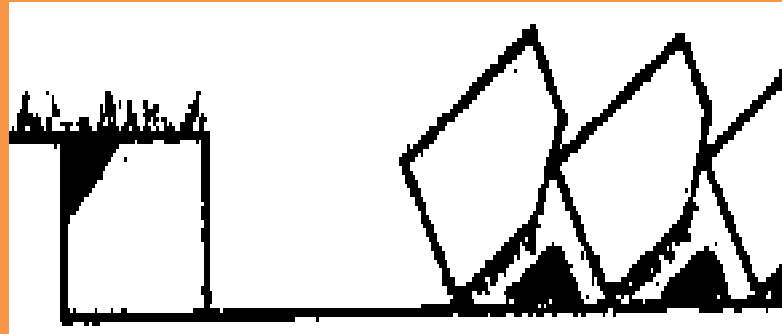
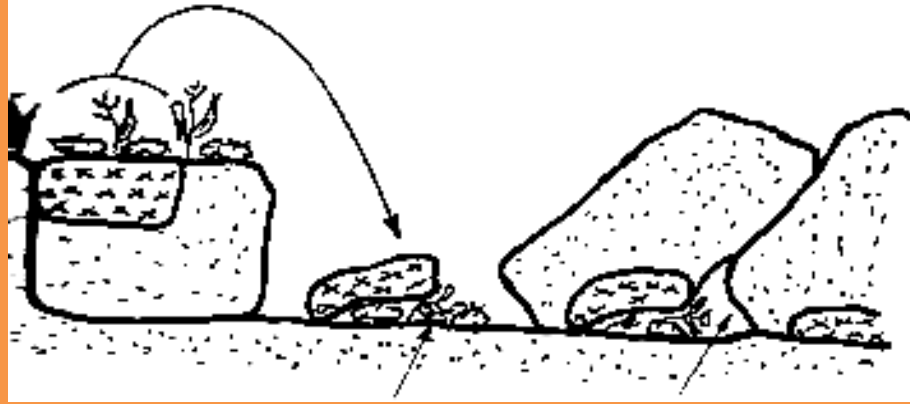
(*Heyde 1963, Dursun 2015)

Disk Keski Demiri ve Ön Gvdecik*

(*Weise ve Bourarach 1999, Dursun 2015)

Gübre Gömücü ve Köşekesenin Toprağa Etkisi*

(*Erol 1974, Anonymous 2014a, Dursun 2015)

Kulak Uzantısı, Sapkaydırın ve Anız Pervazi*

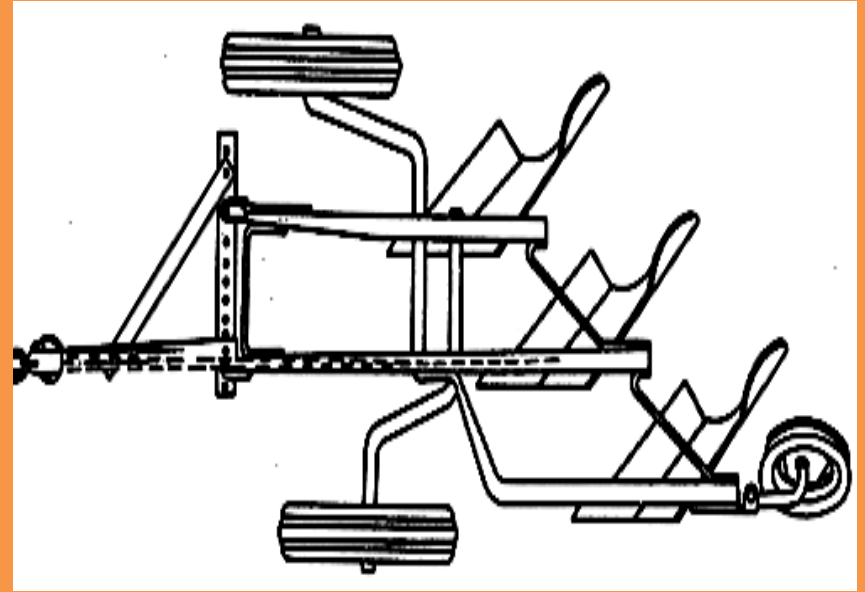
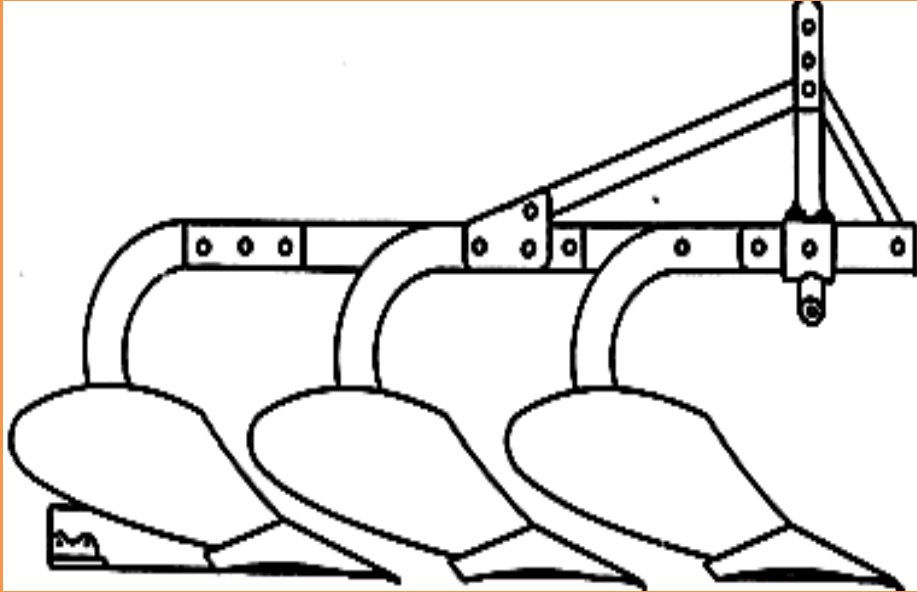
(*Dursun 2015)

Payanda*

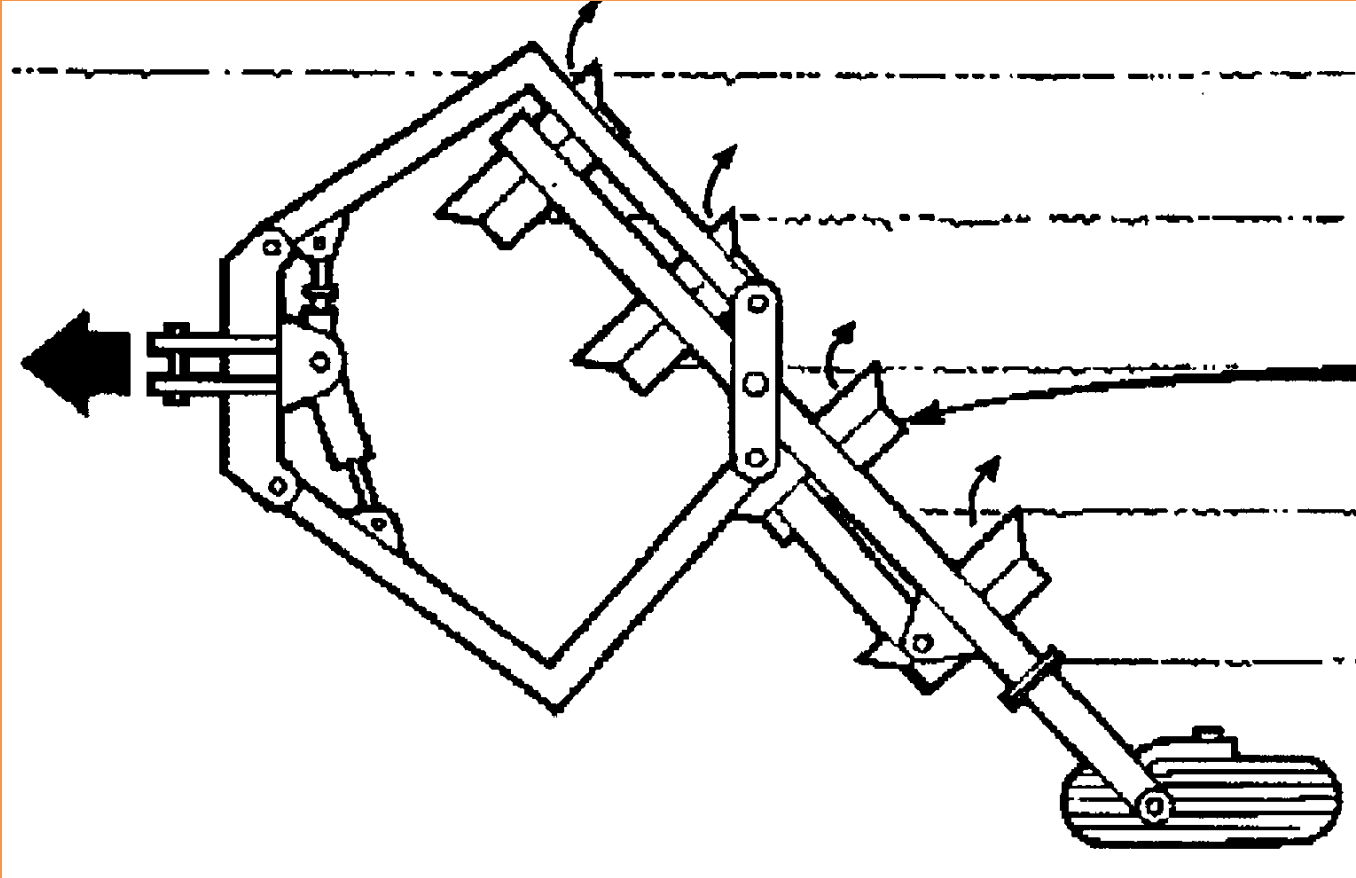
(*Dursun 2015)

Deve Boynu Oklu Çatılı Pulluklar*

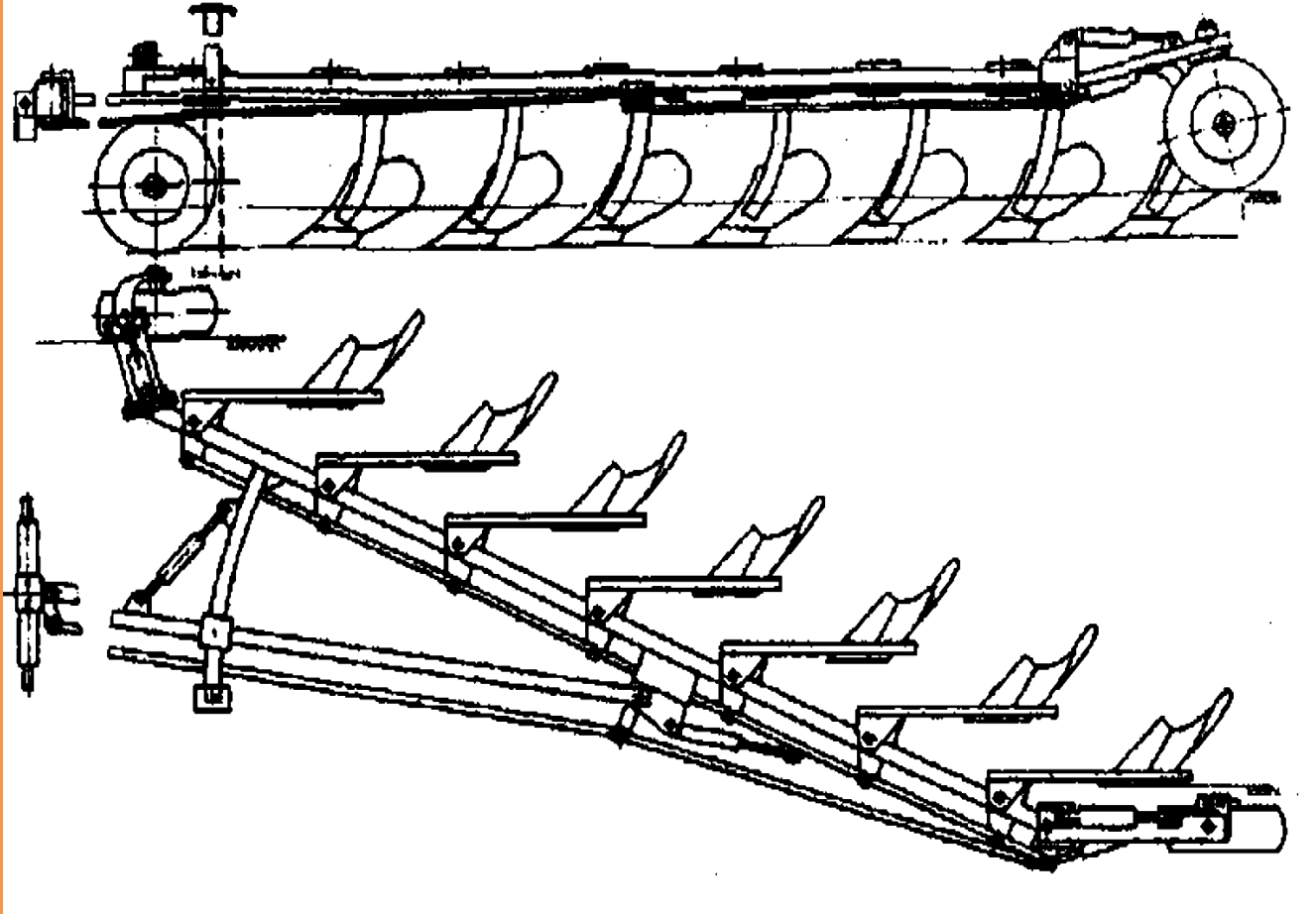
(*Anonim 1995, Dursun 2015)

Ayarlanabilir, Kiriş ya da Düz Çatılı Pulluk*

(*Weise ve Bourarach 1999, Dursun 2015)

Kombine Çatılı Pulluk*

(*Weise ve Bourarach 1999, Dursun 2015)

Pulluk Gövdelerinin Çatıya Yerleştirilmesiyle İlgili Ölçüler

- Gövdeler arası uzaklık,
- Örtme payı,
- Çatı yüksekliği.

Emniyet düzenleri

Çekilir tip kulaklı pulluklardaki merkezi emniyet düzenleri:

- Yaylı,
- Yaysız (Pimli, sürtünmeli, sürtünmeli-pimli).

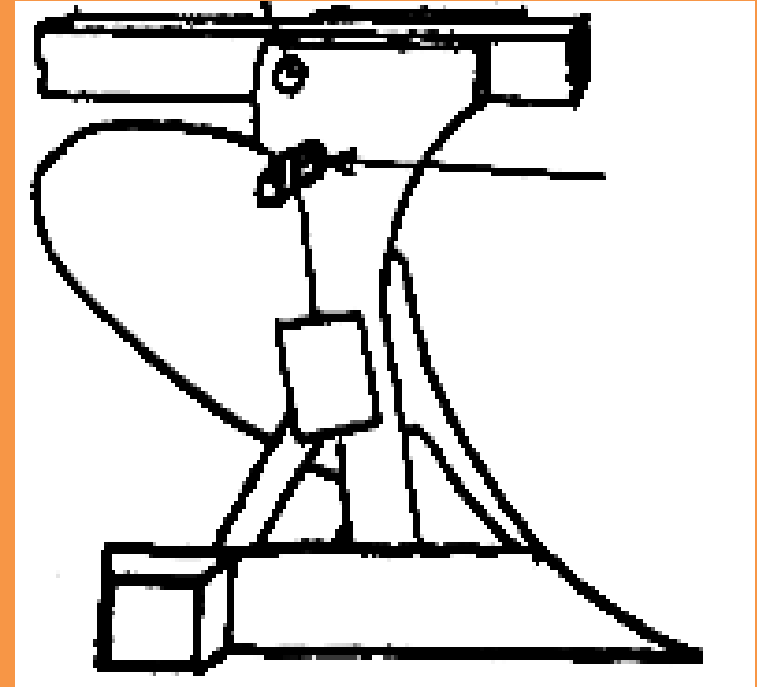
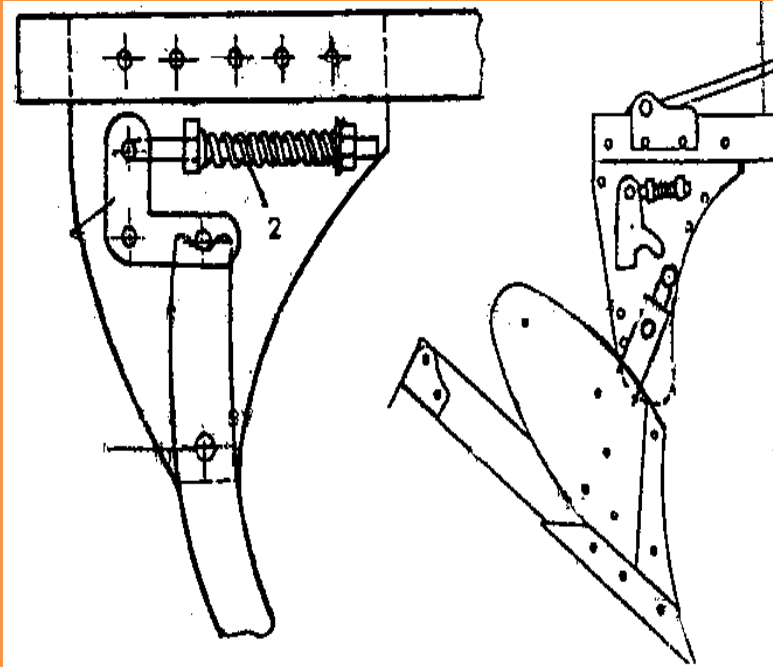
Asma tiplerdeki bireysel emniyet düzenleri:

- Yaylı,
- Kesilme pimli.

Yarı asma tiplerdeki bireysel emniyet düzenleri:

- Hidrolik, hidropnömatik,
- Yaylı (helezon, yaprak yaylı ya da yatay, düşey yaylı) (Dursun 2015).

Helezon Yaylı Ve Pimli Emniyet Düzenleri*

(*Gökçebay 1986, Dursun 2002c, Dursun 2015)

Kulaklı Pulluk Ayarları

➤ **Atölye ayarları,**

➤ **Tarla ayarları**

❖ **Sağ-sol paralellik ayarı,**

❖ **Ön-arka paralellik ayarı,**

❖ **İş derinliği ayarı,**

❖ **İş genişliği ayarı,**

❖ **Gidiş yönüne göre paralellik ayarı (Dursun 2015).**

Sürüm Yöntemleri

➤ Tahtavari sürüm

❖ Balık sırtı,

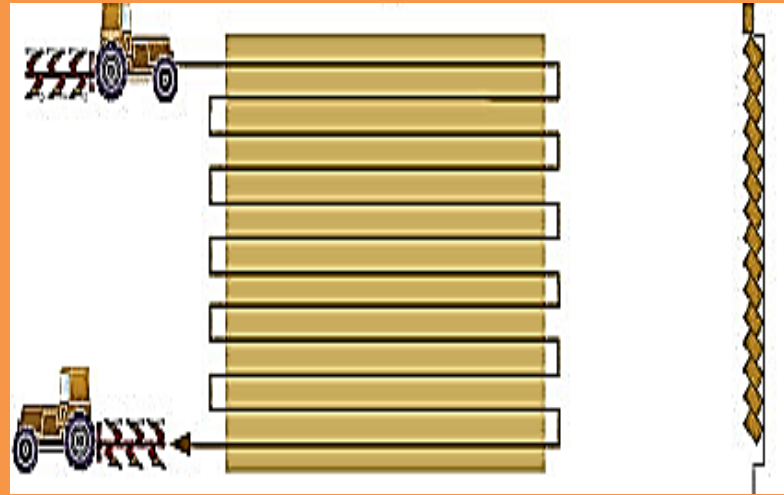
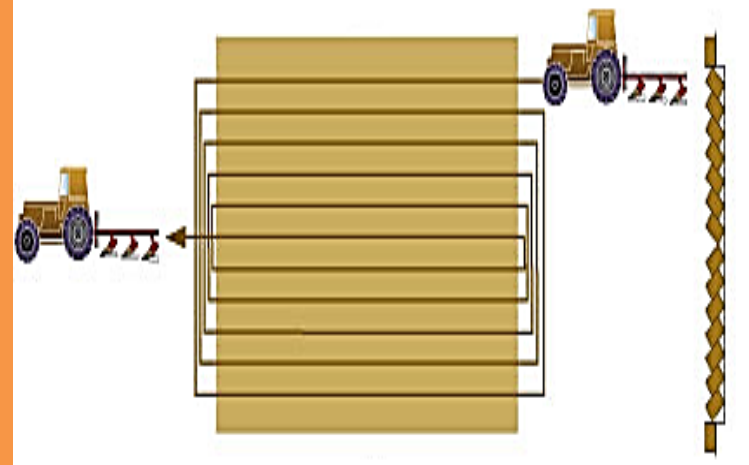
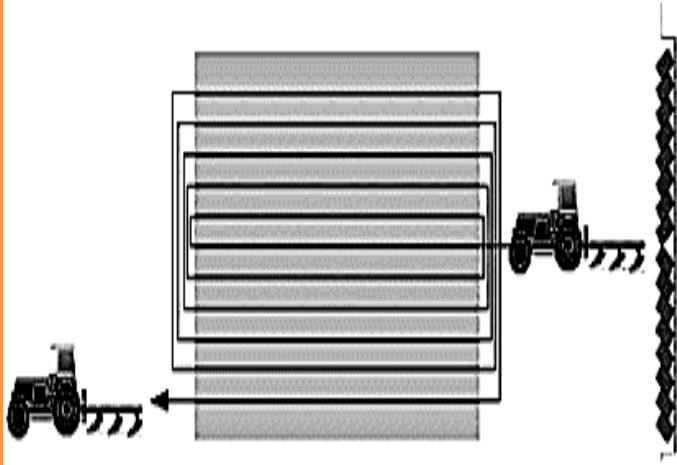
❖ Açık çizgi,

❖ Karışık sürüm

➤ Şekilli sürüm,

➤ Düz sürüm.

Balık Sırtı, Açık Çizi ve Düz Sürüm*

(*Le Morvan ve Faget 2009, Dursun 2015)

Kulaklı Pulluğun Çeki Kuvveti

$$F_x = f \cdot G + k_o \cdot a \cdot B \cdot n + \varepsilon \cdot a \cdot b \cdot n \cdot v^2$$

F_x : Çeki kuvveti (kN),

f : Yararsız direnç katsayısı (0.30-0.50),

G : Pulluğun ağırlığı (kN),

k_o : Statik direnç katsayısı ya da özgül toprak direnci (kN/m²),

a : İş derinliği (m),

b : İş genişliği (m),

n : Gövde sayısı (adet),

ε : Dinamik direnç katsayısı (kN.s²/m⁴),

v : İlerleme hızı (m/s) (Dursun 2015).

Kulaklı Pulluğun Çeki Gücü

$$P_{\zeta} = F_x \cdot v$$

P_{ζ} : Pulluğun çeki gücü ihtiyacı (kW),

F_x : Çeki kuvveti (kN),

v : İlerleme hızı (m/s) (Dursun 2015).